

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M. sp.k. w K. (następcy prawnego I. S.A. w K.),
prawomocnie wykreślonej
z Krajowego Rejestru Sądowego z dniem 31 marca 2020 r.
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu dziennika "R."
o opublikowanie sprostowania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 kwietnia 2019 r., sygn. akt [...],

- 1. zawiesza postępowanie kasacyjne;**
- 2. uchyla postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2020 r., sygn. akt [...];**
- 3. umarza zawieszone postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w W. w uwzględnieniu powództwa I. S.A. w K. zobowiązał pozwanego Redaktora Naczelnego dziennika „R.” do bezpłatnego opublikowania w tym dzienniku sprostowania pt.

„SPROSTOWANIE artykułu zt. „Klient (...)” z dnia 15 maja 2018 r.” o treści : „Zarząd I. S.A. wyjaśnia, że wyraz ‘P.’ stanowi znak towarowy słowny, który Urząd Patentowy RP decyzją z dnia 18 02 2010 r. udzielił prawa ochronnego nr (...), w związku z czym prawo wyłącznego używania tego znaku towarowego przysługuje jedynie spółce I. oraz dwóm innym powiązanim z nią spółkom należącym do Grupy Kapitałowej I.pl. Dlatego też nie jest prawdą, że właściciel sklepów ‘X.’ uruchamia sieć p.”.

W wyniku apelacji pozwanego Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego i powództwo oddalił oraz orzekł o kosztach procesu za obie instancje.

W listopadzie 2019 r. strona powodowa wniosła skargę kasacyjną, którą Sąd Najwyższy przyjął do rozpoznania postanowieniem z dnia 23 czerwca 2020 r.

Pismem z dnia 14 lipca 2020 r. pełnomocnik strony powodowej poinformował, że w dniu 28 lutego 2020 r. strona powodowa uległa przekształceniu w M. spółkę komandytową w K., która tego samego dnia ulegała rozwiązaniu bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Do pisma dołączył odpisy z Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: „K.Rej.S.”) według stanu na 14 lipca 2020 r. zawierające dane w przedmiocie nieprawomocnego wykreślenia z dniem 19 czerwca 2020 r. I. S.A. w K. i prawomocnego wykreślenia z dniem 31 marca 2020 r. M. spółki komandytowej w K.

Według danych z K.Rej.S. z dnia 23 września 2020 r. wpis wykreślenia I. S.A. w K. uprawomocnił się z dniem 22 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W razie wystąpienia w toku postępowania ujemnej przesłanki procesowej, postępowanie podlega umorzeniu jako niedopuszczalne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 1998 r., III CKU 19/98, nie publ. i z dnia 30 września 2014 r., I PZ 18/14, nie publ.). Przykładem niedopuszczalności postępowania i w konsekwencji podstawy do umorzenia postępowania jest też sytuacja, gdy w toku postępowania jedna ze stron utraciła definitywnie zdolność sądową przy jednoczesnym braku jej następców prawnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2005 r., I CK 399/05, nie publ.).

Porządkując okoliczności faktyczne wynikające z danych z K.Rej.S. należy stwierdzić, że w dniu 21 stycznia 2020 r. powstała M. spółka komandytowa w K. wskutek przekształcenia dotychczasowej strony powodowej, tj. I. S.A. w K. Zatem wskutek następstwa prawnego stroną powodową stała się M. spółka komandytowa w K. Jednak w związku z podjęciem przez tą spółkę w dniu 28 lutego 2020 r. uchwały wspólników o rozwiązaniu spółki bez przeprowadzenia jej likwidacji, a następnie wykreślenia jej prawomocnie z K.Rej.S. z dniem 31 marca 2020 r. utraciła zdolność prawną i sądową. Wszelkie więc zmiany podmiotowe nastąpiły już po wniesieniu skargi kasacyjnej i wobec tego nie odnoszą się do prawidłowości bezwzględnych przesłanek procesowych w prawomocnie zakończonym postępowaniu przed Sądem drugiej instancji w sprawie o nakazanie opublikowania sprostowania. Skarga kasacyjna przysługuje od prawomocnego orzeczenia (art. 398¹ § 1 k.p.c.).

Stosownie do art. 103 k.s.h. w sprawach nieuregulowanych w dziale normującym spółkę komandytową stosuje się odpowiednio przepisy o spółce jawnej, chyba że ustawa stanowi inaczej. Co do zasady więc po rozwiązaniu spółki komandytowej należy przeprowadzić jej likwidację, chyba, że wspólnicy uzgodnili inny sposób zakończenia działalności spółki (z art. 103 w zw. z art. 67 § 1 k.s.h.).

Zaistniały w postępowaniu kasacyjnym stan, spowodowany utratą podmiotowości prawnej i sądowej przez stronę powodową, odpowiada sytuacji określonej w art. 174 § 1 pkt 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398¹² k.p.c. Zawieszając postępowanie kasacyjne należało, na podstawie art. 174 § 2 k.p.c., uchylić postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2020 r. o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż zapadło w stanie uzasadniającym zawieszenie z urzędu postępowania kasacyjnego, bowiem w dniu 31 marca 2020 r. strona powodowa utraciła zdolność sądową.

Przedmiotem ochrony w sprawie o nakazanie opublikowania sprostowania jest prawda materialna; sprostowanie umożliwia powodowi przedstawienie własnej wersji wydarzeń. Jest to więc przykład sprawy o charakterze niemajątkowym.

Zgodnie z art. 182 § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., sąd umarza postępowanie kasacyjne zawieszone z powodu utraty zdolności

sądowej strony, gdy z utratą tego przymiotu nie łączy się następstwo prawne (chodzi o następstwo prawne pod tytułem ogólnym, co wynika pośrednio z art. 180 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy umorzył postępowanie kasacyjne, mając na względzie także przepis art. 398¹⁰ k.p.c. Z mocy art. 182 § 4 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. nastąpiło wzajemne umorzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

jw